

ara
bcn

arabcn@ara.cat

La manera de regular les múltiples activitats que conviuen a la Rambla és un dels reptes que s'han trobat tots els governs de Barcelona. CÈLIA ATSET

Rambla, llibertat colonitzada

El conflicte dels maners i la congelació del pla especial no aturen la vida del passeig barceloní. La saturació del turisme, l'oci i la restauració conviu amb la picaresca i l'extrema legislació dels oficis

Crònica

TONI VALL
BARCELONA

Dilluns, dos quarts de vuit del vespre. Al l'intercanviador de plaça de Catalunya hi ha quatre guàrdies urbans antiavalots. Cap rastre de maners. Dues hores i mitja més tard torno per on he vingut. Just davant la boca del metro, a pocs metres de Canaletes, tres agents controlen la concurrència. Baixo les escales i a la rotonda hi ha un parament colossal de maners. Els policies són a menys de mig minut i només els caldria treure el cap uns metres sota terra per veure l'estesa. Dos empleats de Transports Metropolitans i un vigilant de seguretat esquiven moneders i ulleres de sol. Ningú fa res. Alguna cosa no va a l'hora.

Dimecres a mitja tarda torno al mateix lloc. Dos urbans no antiavalots vigilen. Cap comerciant il·legal. Vull capbussar-me en la vida de la Rambla, una mica remoguda des de fa unes setmanes. Fa pocs dies una senyora va rebre un cop de pedra de resultes d'un dels repetits enfrontaments entre maners i policia. A més, el pla especial d'ordenació de la Rambla, aprovat inicialment al desembre per CiU amb el suport del PSC, ha estat paralitzat –no sense polèmica– pel govern d'Ada Colau. Molts interessos conviuen cada dia des de la plaça de Catalunya fins al monument a Colom: 1,2 quilòmetres de comerç, turisme, oci, restauració, economia submergida i veïns que reclamen viure amb dignitat l'assumida absència de tranquil·litat.

Pels voltants de la font de Canaletes hi ha moltes cadires i la vacant va molt buscada. Recordo els seients de pagament d'antany i el senyor revisor que passava a cobrar. També les tertúlies de futbol i toros a la sortida del metro. Pot-

ser el pla d'usos s'està revisant, però els usos i costums de la Rambla segueixen respirant fort i la gent continua seient al principi del passeig: alguns rodamons, un senyor escarxofat, un indigent tolit que demana almoïna i un nen que li ha pres el lloc a un ancià saberut. Veig que un venedor d'aquells objectes voladors i xiuladors de dubtosa utilitat està dissimulant per no ser increpat per l'autoritat vigent. N'enlaira un al cel entre les fulles de plàtan. Què valen? "Per a tu tres euros". Tinc temptacions.

Pèrdua d'identitat comercial

Ja queden poques botigues excèntriques. N'hi ha una a l'estreta porteria del número 121. La regenta l'Àngel Aranda, que hi ven cristalls, minerals i segells. N'ha vist de tots colors. Entre la multinacional, el *fast food* i la flota d'hotels és una espurna exòtica que sobreviu de pur miracle. "No tenen clar què volen, van fent tombs sense gaire rumb", explica el Pep, botiguer d'Elisabets des de fa tren-

ta anys. Parla dels polítics, una mica despistats, incapaços de comprendre a fons la rica personalitat d'un indret colonitzat pel turisme. No és fàcil passar de la militància antisistema a haver d'administrar el pressupost milionari d'una ciutat inabastable. La Rambla és comerç i picaresca, color i economia. La sobrelegislació no li escau. És un microcosmos de llibertat ultravigilada per on s'escolen falles, alegatitats i esperits llièrrims que es busquen la vida.

On hi havia el Simago hi ha un Carrefour i on habitava el Sepu hi han posat un Custo. També hi són Nike, Starbucks i mil clonatges més. Un grup d'uns trenta estudiants estrangers que llueixen tots el mateix polo carreguen orgullosos bosses de Zara, H&M i Mango. Els comerços tradicionals, inèdits. "Necessitem dependència amb idiomes: anglès, francès i rus", diu un cartellet enganxat a la paradeta de Torrons d'Agramunt. També hi ha una paradeta de La Jijonencia i moltes amb andròmines gaudi-

nianes i altres llepolies ensucrades. Veig pocs clients a les parades de flors. Flors Carme, Flors Lúdia, Flors Ana, Flors Maria Laura... “Heu fet caixa avui?”, pregunto a Flors Carolina. “Poc”, m’etzi-ben. “És sostenible, això?” “No!”

Davant la Boqueria, un senyor pakistanès va amunt i avall intentant vendre un pal per fer *selfies*, l’última meravella de les nostres vides. A aquesta hora els grups organitzats de més de quinze persones ja poden entrar al mercat. Des de l’abril un decret en regula l’accés els caps de setmana i els dies de cada dia fins a les tres de la tarda. Hi entro amb el Walter, un alemany de visita a la ciutat amb la seva esposa. Vol comprar fruita i queda hipnotitzat pel bé de déu que li ensenyen els ulls, l’esclat de colors de les parades de l’entrada. Sucs, llatinadures, massapans, bombons, confits, pegues dolces, gelats, confitures, olis, pans, croissants, donuts, bollets, broquetes i pintxos de pernil. Orgia cromàtica, apel·lació a la compra compulsiva i capriciosa. Per quatre euros dues safates de fruita tallada. Una família coreana compra suc i fotografia una pila de garapinyades per endur-

se a casa el rastre difós de la seva dolçor. Tot és tan vistós i exuberant que sembla porno de luxe. Just al davant, el Museu de l’Eròtica ofereix sensualitats més carnals als visitants que busquin minuts de relaxació, i la botiga Jamón Experience opta pel tàntric gastronòmic nostradíssim.

“Cocaïna, MDMA, haixix”

M’apropo al Cafè de l’Òpera a veure si em trobo el Barbes, vell amic veí del carrer Sant Pau i pou de ciència del barri. No hi és però a canvi conec la Martirio –em sembla que s’inventa el nom–, que viu a Cardenal Casañas: “La Rambla no es pot controlar al 100%, és impossible”. Fa quaranta anys que hi viu, sap de què parla. A les cantonades de Ferran, el McDonald’s i el Kentucky sempre plens a qualsevol hora, i sota els arcs de la plaça Reial un senyor es toca el nas davant meu i de tothom que el vulgui veure i mormola “cocaïna, MDMA, haixix”.

Davant del Teatre Principal els dibuixants i caricaturistes només poden ocupar la part esquerra del passeig. Veig una caricatura del Sean Connery que ja hi era quan jo era un marrec. L’Enric hi acumula quinze anys d’experiència i ara és en llista d’espera: “Si un s’ho munta bé és un molt bon negoci, però la qualitat dels que hi treballen no sempre està del tot ben acreditada”, concreta. John Lennon i Dalí compareixen en forma d’estàtues humanes davant de Santa Mònica. S’estan maquillant i no tenen ganes de parlar. Dos cavalls endormiscats esperen el cop de fuet per arrencar la tartana. Fa unes setmanes un equí va morir sobre l’asfalt roent i apa, tots a córrer per prohibir un ofici ja quasi extingit. Una monja travessa el passeig Colom amb caminar fatigat i malucs desguitarrats i des de dalt del pedestal Cristòfor dona l’esquena a la Rambla i assenyala mar enllà.

Desfaig el camí i topo amb uns saltimbanquis de la capoeira amb pande-reta, bongos i cançonetes. Apareix un furgó de la policia i el cambrer d’una terrassa prevé als ballarins perquè abaixin el volum. Quan passa de llarg torna l’enrenou. L’espectacle de carrer, un vestigi del passat de quan la cabra i el gitano de la pianola regnaven a tocar de les Drassanes.

Més amunt em trobo amb una amiga indignada que pregunta a dos urbans a quant puja la multa per circular amb

bici sobre la vorera: “45 euros amb descompte, uns 100 sense”. Ah, mira, aquí també hi ha rebaixes. Ho aprofito per preguntar-los com els va amb els maners i explicar-los la història que encapçala aquestes línies. Em responen que es tracta d’un conflicte administratiu i no pas penal, i

que qualsevol intervenció per part seva s’ha de cuidar i precisar molt. “A vegades vols curar la ferida i l’acabes infectant”, conclouen. Interessant resposta, metàfora pura de la Rambla, que clama per la seva llibertat de sempre ofegada per hectolitres de cervesa dins de gerres que semblen bidons. No és fàcil legislar ara el descontrol de la desídia de tants anys.■

239.628

PERSONES

En un dia feiner qualsevol s’estima que passen per la Rambla 239.628 persones, mentre que els caps de setmana aquesta xifra puja fins a les 310.170.